



MINISTARSTVO GOSPODARSTVA



DRŽAVNI
INSPEKTORAT

VODIČ ZA SIGURNOST DJEČJE ODJEĆE



UVOD

Proizvodi koji se stavljaju na tržište pa tako i dječja odjeća moraju biti sigurni odnosno to su proizvodi koji u normalnim ili razumno predvidljivim uvjetima uporabe ne predstavljaju nikakav rizik ili samo najmanji rizik spojiv s uporabom proizvoda. Djeca kao posebno osjetljiva kategorija potrošača u svojoj igri moraju biti sigurna, odnosno dječja odjeća sa gajtanima i vezicama predstavlja opasnost koja može završiti sa smrtnim slučajem.

Kako bi svi dionici na tržištu bili upoznati s informacijama koje su nužne da bi djeca bila sigurna prilikom uporabe njima namijenjenih proizvoda, Ministarstvo gospodarstva u suradnji s Državnih inspektoratom izradilo je ovaj Vodič, potičući stvaranje dobre prakse, a s ciljem postizanja visokih standarda u zaštiti djece kao posebno osjetljive kategorije potrošača.

NAJČEŠĆE OPASNOSTI KOJE SE DOGAĐAJU ZBOG PRISUTNOSTI ILI NEODGOVARAJUĆIH DULJINA GAJTANA ILI VEZICA

Na web stranici Državnog inspektorata do sada je objavljeno oko 37 vrsta različite dječje odjeće i obuće koji su povučeni sa tržišta RH.

To je dječja odjeća i obuća koju su gospodarski inspektori prilikom inspekcijskog nadzora zatekli u prodavaonicama, uzorkovali i predali na ispitivanje osposobljenoj ustanovi laboratoriju. Nakon dobivenog izvješća o ispitivanju i izrađene procjene rizika za proizvod od strane inspektora poduzimaju se odgovarajuće mjere odnosno zabranjuje se stavljanje proizvoda na tržište ili njegovo povlačenje.

Najčešće opasnosti koje se događaju zbog prisutnosti gajtana i vezica na dječjoj odjeći su:

1. Predugi gajtani ili vezice na kapuljačama ili oko vrata na dječjoj odjeći predstavljaju opasnost od gušenja ili davljenja djeteta.
2. Elastični gajtani u blizini djetetovog lica predstavljaju opasnost od ozljede očiju ako

se oni rastegnu, a zatim opuste pri čemu mogu jako udariti dijete u oko, a naročito ako imaju na svojim krajevima ukrasne dodatke.

3. Predugi gajtani na stražnjem dijelu dječje odjeće predstavljaju opasnost od teških ozljeda jer se mogu zaglaviti u vratima vozila kada dijete izlazi iz vozila, tako da dijete bude povučeno zajedno s vozilom.
4. Predugi remeni za vezanje, predugi gajtani ili vezice svezani u području struka predstavljaju rizik od zapletanja tijekom igre.
5. Predugi gajtani i vezice na rukavima i rubovima hlača predstavljaju opasnost od ozljeda za vrijeme igre ili vožnje bicikla gdje može doći do pada djeteta.
6. Predugi gajtani ili vezice na dječjoj odjeći za spavanje predstavljaju opasnost od davljenja ako se dijete zaplete.

ZAKONSKA OSNOVA

Sigurnost dječje odjeće propisana je Zakonom o općoj sigurnosti proizvoda („Narodne novine“ br. 30/09.,139/10.) i normom HRN EN 14682:2008 koja je objavljena u Službenom glasilu Hrvatskog zavoda za norme br. 6 od 2008. godine.

Zakon propisuje da se na tržište stavljaju samo sigurni proizvodi. Zakon se primjenjuje na sve proizvode koji su stavljeni na tržište novi ili rabljeni ili prerađeni. Ako postoji poseban

propis koji uređuje područje sigurnosti određenog proizvoda, tada se ovaj Zakon primjenjuje na aspekte i rizike odnosno vrste rizika za taj proizvod koji nisu uređeni tim posebnim propisom. Prema ovom Zakonu gospodarski inspektori Državnog inspektorata provode inspekcijske nadzore proizvoda kao što su dječja odjeća, namještaj, upaljači, ljestve, dječji bicikli.

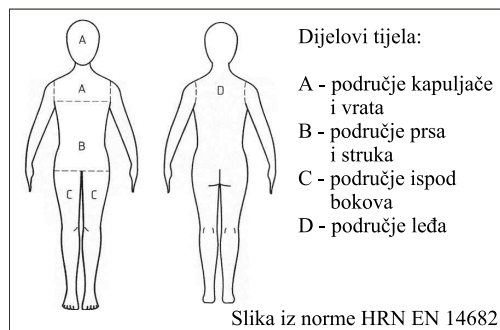
SIGURNOSNI ZAHTEJEVI IZ NORME

Sigurnosni zahtjevi za dječju odjeću sa vezicama i gajtanima propisuje norma HRN EN 14682:2008 - Sigurnost dječje odjeće - Gajtani i vezice na dječjoj odjeći. Norma uključuje kostime za maskiranje i skijašku odjeću, za djecu do 14 godina. Norma određuje 2 skupine djece ovisno o dobi djeteta, pa tako postoji skupina mlađe djeteta - u dobi do 7 godina starosti i 134 cm visine i skupina starije djeteta i mlađa osoba u dobi od 7-14 godina, dječaci visine od 134-182 cm, djevojčice visine od 134-176 cm.

Predmetna norma ne odnosi se na sljedeće proizvode*:

- proizvode za njegu djece i dječju uporabu (pelene, držači dudu),
- cipele, čizme i slična obuća,
- rukavice, kape, šeširiće s vrpčama i šalovi,
- kravate dizajnirane za nošenje s košuljama ili bluzama,
- remene i narukvice,
- religijsku odjeću koja se može nositi cijelo vrijeme i svečanu odjeću koja se nosi prilikom religijskih ceremonija ili regionalnih ili nacionalnih festivala,
- posebnu sportsku odjeću i odjeću za određene aktivnosti koja se općenito nosi u ograničenom periodu i pod nadzorom, npr. kratke hlače za ragbi, ronilačka odijela, odjeća za ples, osim kada se ti odjevni predmeti uobičajeno nose kao dnevna ili noćna odjeća,
- kazališne kostime koji se koriste za kazališne predstave,
- pregače koje se nose preko dnevne odjeće, u ograničenom periodu i pod nadzorom, kako bi se zaštitila odjeća od prljanja tijekom aktivnosti kao što su bojanje, kuhanje ili tijekom objedovanja.

Sigurnost ovih proizvoda uređena je posebnim propisom, odnosno dogovarajućom normom



DEFINICIJE I POJMOVI IZ NORME

VEZICA

gajtan, lanac, traka, uzica ili vrpca izrađeni iz bilo kojeg tekstilnog ili ne-tekstilnog materijala, sa ili bez dodanih ukrasa (dodataka), kao što su učvršćivači, tekstilne loptice (cofleki), pero ili perlica, koji prolaze kroz prolaz (pasicu), petlje ili omče, očice ili slično, kako bi se prilagodila veličina otvora ili dijela odjevnog predmeta ili kako bi se sam odjevni predmet pričvrstio (stegnuo).

FUNKCIONALNI GAJTAN

gajtan, lanac, traka, uzica ili vrpca izrađeni iz bilo kojeg tekstilnog ili ne-tekstilnog materijala, sa ili bez dodanih ukrasa (dodataka), kao što su učvršćivači, tekstilne loptice (cofleki), pero ili perlica, fiksne duljine, koji se koristi za podešavanje veličine otvora ili dijela odjevnog predmeta ili kako bi se sam odjevni predmet pričvrstio (stegnuo).

UKRASNI GAJTAN

nefunkcionalni gajtan, lanac, traka, uzica izrađeni iz bilo kojeg tekstilnog ili ne-tekstilnog materijala, sa ili bez dodanih ukrasa (dodataka), kao što su učvršćivači, tekstilne loptice (cofleki), pero ili perlica, fiksne duljine, koji nije namijenjen za podešavanje veličine otvora odjevnog predmeta ili za pričvršćivanje (stezanje) samog odjevnog predmeta.

NARAMENICE

funkcionalni gajtan koji povezuje prednji i stražnji dio vrha odjevnog predmeta, koji usko prianja i prelazi preko ramena.

OKOVRATNI GAJTAN

funkcionalni gajtan koji se nosi oko stražnjeg dijela vrata i koja pridržava gornji dio odjevnog predmeta (na primjer haljina, bluza ili bikini) ostavljajući gola ramena i leđa.

REMEN ZA VEZANJE ILI LENTA

vezica, dekorativni ili funkcionalni gajtan ili komad materijala od tekstila čija širina nije manja od 30 mm, svezan oko područja struka odjevnog predmeta.

STREMEN

uska tekstilna ili ne-tekstilna traka pričvršćena na donji rub hlača tako da prolazi ispod stopala ili cipele kako bi usko prianjale osobi koja ih nosi.

UČVRŠĆIVAČ

drveni, plastični, metalni ili elementi drugog sastava pričvršćeni ili prisutni na vezicama, funkcionalnim gajtanima ili dekorativnim gajtanima.

NORMA HRN EN 14682:2008 - 3.1.OSNOVNI ZAHTJEVI

3.1.1.

Slobodni krajevi vezica, funkcionalnih gajtana i remena za vezanje ili lenti ne smiju imati trodimenzionalne dodane ukrase (dodatke) ili čvor, te trebaju biti izvedeni tako da se spriječi habanje, na primjer pomoću toplinskog lijepljenja ili riglicama. Krajevi mogu biti udvostručeni ili presavijeni uz uvjet da se time na stvara opasnost od zaglavljivanja.



NE

DA

3.1.2.

Učvršćivači se smiju koristiti samo na vezicama bez slobodnih krajeva ili na dekorativnim gajtanima.



NE

DA

3.1.3.

Kada su vezice dozvoljene, trebaju biti pričvršćene za odjevni predmet, npr. koristeći riglice, šav, barem na jednom mjestu koje se nalazi jednako udaljeno od izlaznih točaka.

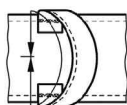


NE

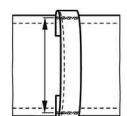
DA

3.1.4.

Polukružne omče - kada su u luku prišite na površinu odjavnog predmeta, ne smiju imati opseg veći od 75 mm.



Ravne omče - koje ne proviruju iz odjavnog predmeta, ne smiju biti dulje od 75 mm (mjereno između fiksnih točaka pričvršćenja na odjavnom predmetu).



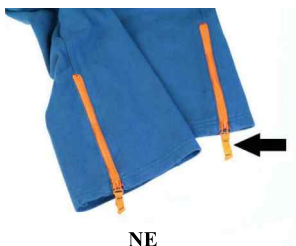
NE - izmjereni opseg je 110 mm



DA

3.1.5.

Povlačnici patentnog zatvarača, uključujući i sve dodane ukrase (dodatke), ne smiju biti dulji od 75 mm mjereno od klizača patentnog zatvarača i ne smiju visiti ispod donjeg ruba odjavnog predmeta dizajniranog na način da završava kod gležnja.



NE



DA

PODRUČJE KAPULJAČE I VRATA NA ODJEVNIM PREDMETIMA - PODRUČJE A (u normi pod točkama 3.1., 3.2. i 3.3.)

Odjevni predmeti za mlađu djecu (do 7 godina)

3.2.1.

Odjevni predmeti namijenjeni za mlađu djecu ne smiju biti dizajnirani, proizvedeni ili distribuirani s vezicama, funkcionalnim gajtanima ili dekorativnim gajtanima u području kapuljače ili vrata



NE - vezice, funkcionalni gajtani ili dekorativni gajtani u području kapuljače i vrata nisu dozvoljeni

3.2.2.

Trake za podešavanje su dozvoljene uz uvjet da nisu dulje od 75 mm.



DA



DA

3.2.3.

Naramenice su dozvoljene uz uvjet da su izvedene iz materijala kontinuirane duljine (iz neprekinutog materijala) ili gajtana pričvršćenog na prednju i stražnju stranu odjevnog predmeta. Dekorativni gajtani pričvršćeni na naramenice ne smiju imati slobodne krajeve dulje od 75 mm, a fiksne omče ne smiju u opsegu biti dulje od 75 mm.



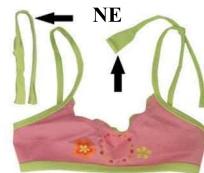
DA



DA



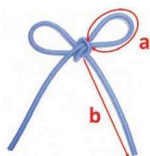
DA



NE



NE



a - opseg omče

b - duljina slobodnog kraja

3.2.4.

Odjevni predmeti s okovratnim gajtanom moraju biti izvedeni bez slobodnih krajeva u području kapuljače i vrata.



NE



NE



DA

3.2.5.

Zašiveni ili na neki drugi način pričvršćeni ukrasi (dodaci), na primjer mašne, ne smiju imati slobodne krajeve dulje od 75 mm. Bilo kakva omča (petlja) ne smije biti veća od 75 mm u opsegu.



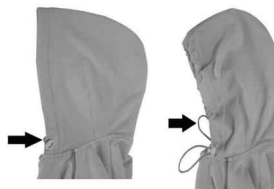
DA

Odjevni predmeti za stariju djecu i mlade osobe (7 - 14 godina)

3.3.1.

Vezice ne smiju imati slobodne krajeve.

Kada je otvor odjavnog predmeta najviše rastvoren i odjevni predmet ravno položen (nije zgužvan, presavijen i sl.), omča (petlja) ne smije provirivati. Kada je otvor odjavnog predmeta najmanje veličine, tj. veličina otvora je stegnuta na određenu veličinu. Najveća dopuštena duljina opsega omče (petlje) koja proviru je 150 mm.



DA



NE

3.3.2.

Funkcionalni gajtani i trake za podešavanje ne smiju biti dulji od 75 mm.

Funkcionalni gajtani ne smiju biti izrađeni od elastičnih gajtana, osim kod naramenica i okovratnih gajtana.



DA - trake za podešavanje na kapuljači su kraće od 75 mm.

3.3.3.

Dekoratívni gajtani ne smiju biti dulji od 75 mm na bilo kojem svojem kraju uključujući i bilo kakve dodane dijelove kao što je npr. učvršćivač. Dekorativni gajtani ne smiju biti izrađeni od elastičnih gajtana.



NE - dekorativni gajtani su 230 mm.

3.3.4.

Naramenice su dozvoljene uz uvjet da slobodni krajevi nisu dulji od 140 mm od točke gdje se trebaju svezati, a fiksne omče (petlje) ne smiju biti u opsegu dulje od 75 mm.



DA - duljina slobodnih krajeva naramenice od točke gdje je vezana je 40 mm, a opseg omče (petlje) je 60 mm.

3.3.5.

Odjevni predmeti s okovratnim gajtanom trebaju biti izvedeni bez slobodnih krajeva u području kapuljače i vrata.



NE



DA

PODRUČJE STRUKA NA ODJEVNIM PREDMETIMA

- PODRUČJE B (u normi toč. 3.4.)

3.4.1.

Slobodni krajevi vezica u području struka smiju provirivati iz odjevnog predmeta najviše do 140 mm na svakom svom kraju kada je odjevni predmet najviše rastvoren i ravno položen, te najviše do 280 mm kada je stegnut (zatvoren) na predviđenu veličinu. Omča (petlja) kod vezica bez slobodnih krajeva smije imati najdulji opseg do 280 mm kada je vezica stegnuta (zatvorena) na predviđenu veličinu.



DA - vezice duge 140 mm kada je rastvoren, a 240 mm kada je stegnut.



NE

3.4.2.

Funkcionalni gajtani, dekorativni gajtani i trake za podešavanje u području struka trebaju biti do najviše 140 mm, uključujući bilo kakve dodane ukrase (dodatke) na dekorativnim gajtanima.



NE



NE - slobodni krajevi fun. gajtana su dulji od 140 mm

3.4.3. i 3.4.4.

Remeni za vezanje na stražnjoj strani odjeće su dozvoljeni uz uvjet da je duljina slobodnog kraja odvezanog remena:

- najviše 360 mm na odjeći za mlađu djecu i da ne vise ispod donjeg ruba odjevnog predmeta,
- najviše 360 mm za stariju djecu i mlađe osobe (duljina slobodnog kraja odvezanog remena mjeri se od u rasponu od točke gdje se treba svezati do kraja remena).



DA - slobodni krajevi odvezanog remena su duljine 320 mm i ne vise ispod donjeg rublja (mlada djeca)



NE - slobodni krajevi su duljine 350 mm i vise ispod donjeg rublja (mlada djeca)

3.4.5.

Za obje dobne skupine, remeni za vezanje ili lente namijenjeni za vezanje na prednjoj strani odjevnog predmeta su dozvoljeni samo uz uvjet da, kada su razvezani, mjereno od točke gdje se trebaju svezati, nisu dulji od 360 mm.



DA - duljina slob. kraja odvezanog remena je 200 mm.



DA



NE

PODRUČJE STRUKA NA ODJEVNIM PREDMETIMA

- PODRUČJE B (u normi toč. 3.4.)

3.5.1.

Vezice, dekorativni ili funkcionalni gajtani, uključujući učvršćivače na donjim rubovima odjevnih predmeta u području bokova ne smiju visiti ispod donjeg ruba odjevnog predmeta.

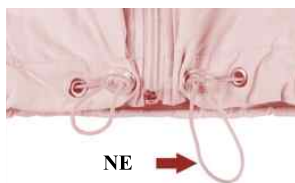


NE - dekorativni gajtani vise ispod donjeg ruba predmeta

NE - funkcionalni gajtani vise ispod donjeg ruba predmeta

3.5.2.

Vezice ili gajtani na donjim rubovima odjevnih predmeta trebaju biti postavljeni ravno (priljubljeno) uz odjevni predmet, kada je odjevni predmet stegnut ili pritegnut.



3.5.3.

Kod odjevnih predmeta koji su dizajnirani tako da završavaju u području gležnja (kaputi, hlače ili suknje), vezice, funkcionalni gajtani i dekorativni gajtani na donjem rubu trebaju u potpunosti biti unutar odjevnog predmeta.

Stremeni na porubu hlača su dozvoljeni.



DA - vezice su sakrivene



NE



DA - stremeni su dozvoljeni

3.5.4.

Trake za podešavanje su prihvatljive uz uvjet da nisu dulje od 140 mm i da ne vise ispod ruba odjevnog predmeta.



NE - trake za podešavanje su 110 mm, ali vise ispod ruba odjevnog predmeta.

PODRUČJE LEĐA NA ODJEVNIM PREDMETIMA - PODRUČJE D- toč.3.6

3.6.1.

Dječji odjevni predmeti ne smiju imati vezice, dekorativne ili funkcionalne gajtane koje izlaze na stražnjoj strani odjevnog predmeta ili koji se trebaju vezati na leđima.



NE - okovratni gajtani imaju slobodne krajeve, funkcionalni gajtani se vežu u području leđa, dekorativni gajtani imaju perlice.

3.6.2.

Remeni za vezanje ili lente su dozvoljeni u području leđa, ako je duljina slobodnih krajeva odvezanog remena:

- najviše 360 mm na odjeći za mlađu djecu i da ne vise ispod donjeg ruba odjevnog predmeta,
- najviše 360 mm za stariju djecu i mlađe osobe (kao toč. 3.4.3. i 3.4.4.).



DA - duljina remena za vezanje u predjelu leđa je 360 mm (starija djeca).

GAJTANI I VEZICE NA RUKAVIMA ODJEVNIH PREDMETA (toč. 3.7.)

3.7.1.

Veze, funkcionalni gajtani i dekorativni gajtani na donjim rubovima odjevnih predmeta s dugim rukavima trebaju biti u potpunosti unutar odjevnog predmeta, kada je odjevni predmet stegnut.



DA



NE

NE - vezice vise i nisu sakrivene u unutrašnjosti rukava

3.7.2. i 3.7.3.

Veze, funkcionalni i dekorativni gajtani na kratkim rukavima odjevnih predmeta su dozvoljeni uz uvjet da:

- rukavi završavaju iznad lakta,
- za mlađu djecu - najveća duljina provirivanja je 75 mm kada je rukav maksimalno otvoren i položen na ravno,
- za stariju djecu i mlađe osobe - najveća duljina provirivanja je 140 mm kada je rukav maksimalno otvoren i položen na ravno.



NE



NE - duljina dekorativnih gajtana je 210 mm (starija djeca)

3.7.4.

Za obje dobne skupine, trake za podešavanje su dozvoljene na rukavima, uz uvjet da nisu dulje od 100 mm, te da ne vise ispod ruba odjevnog predmeta kada su otvorene.



donji rub rukava

NE - traka visi ispod ruba predmeta

GAJTANI I VEZICE NA OSTALIM DIJELOVIMA ODJEVNIH PREDMETA (toč.3.8.)

Kod svih ostalih dijelova odjevnog predmeta, koji nisu ranije spomenuti, vezice ili funkcionalni i dekorativni gajtani ne smiju provirivati više od 140 mm kada je odjevni predmet najviše otvoren (rastvoren) i položen ravno.



NE - dekorativni gajtani su predugi, funk. gajtani na rubu hlača su predugi i nisu sakriveni.



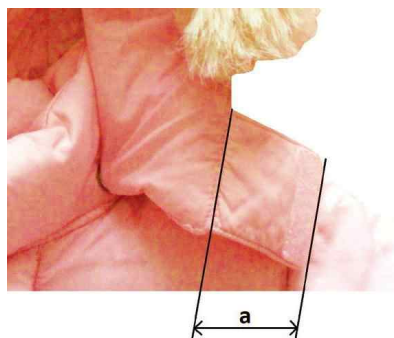
NE



DA - dekorativni gajtani su duljine 120 mm

KAKO MJERIMO DULJINU TRAKE ZA PODEŠAVANJE?

Traka za podešavanje pričvršćena na kapuljaču



a - duljina trake za podešavanje

Traka za podešavanje kao dio kapuljače



a - duljina trake za podešavanje

